

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 64/1998 vp

Hallituksen esitys laiksi autoverolain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 1 päivänä joulukuuta 1998 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi autoverolain muuttamisesta (HE 264/1998 vp).

Eduskunta-aloitteet

Valiokunta on käsitellyt esityksen yhteydessä seuraavat lakialoitteet:

— lakialoite laiksi autoverolain 3 §:n muuttamisesta (LA 15/1998 vp — Sinikka Hurskainen /sd), joka on lähetetty valiokuntaan 3 päivänä huhtikuuta 1998.

Valiokunta on lisäksi käsitellyt esityksen yhteydessä seuraavat toivomusaloitteet:

— toivomusaloinne autoverolainsäädännön muuttamisesta ja autoveron tason laskemisesta (TA 19/1998 vp — Ossi Korteniemi /kesk), joka on lähetetty valiokuntaan 12 päivänä maaliskuuta 1998 ja

— toivomusaloinne moottorikelkkojen verotuskohtelun muuttamisesta (TA 34/1998 vp — Hannu Takkula /kesk), joka on lähetetty valiokuntaan 12 päivänä maaliskuuta 1998.

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaostossa ovat olleet kuultavina

- vanhempi hallitussihteeri Heikki Kuitunen, valtiovarainministeriö
- tulliveropäällikkö Reima Jokinen, Tullihallitus
- yksikön päällikkö Olli Lindroos, Ajoneuvohallintokeskus
- toimitusjohtaja Harri Nykänen, Autoalan keskusliitto
- toimitusjohtaja Heimo Jaakkola ja insinööri Rickhard Gunell, Autoliitto
- toimitusjohtaja Pekka Puputti, Autotuojat ry
- yhdistyksen puheenjohtaja Juha Kokkonen, Harley-Davidson Club Finland ry
- yhdistyksen jäsen Daniel von Nandelstrah, FSRA
- yhdistyksen sihteeri Mala Malk, MMAF..

HALLITUKSEN ESITYS JA EDUSKUNTA-ALOITTEET

Hallituksen esitys

Autoverotus perustuu Suomessa ajoneuvon arvoon. Autoverolain 11 §:n mukaan muuna kuin yhteisötavarana maahan tuodun ajoneuvon han-

kinta-arvo on yhteisön tullikoodeksista annetussa neuvoston asetuksessa ja tietyistä yhteisön tullikoodeksin soveltamista koskevista säännöksistä annetussa komission asetuksessa tarkoitit-

tu tullausarvo. Yhteisötavarana tuodun ajoneuvon hankinta-arvona on arvo, joka määrittellään noudattaen soveltuvin osin edellä mainittuja yhteisösäännöksiä. Autovero lasketaan verotusarvosta vähentämällä tästä ensin laissa säädetyt vähennykset.

Euroopan yhteisöjen komissio on 4 päivänä toukokuuta 1998 vastaanotetussa kirjeessään Suomen ulkoasiainministerille katsonut, etteivät eräät autoverolain säännökset täytä eräiltä osiltaan yhteisön oikeuden vaatimuksia. Hallitus ehdottaa, että autoverolakiin tehtäisiin tämän vuoksi välttämättömiksi katsotut muutokset.

Käytettyinä tuotavien ajoneuvojen verotusta koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi siten, että käytetyn ajoneuvon verotuksessa myönnettävä ikähyvyitys vastaa nykyistä tarkemmin ajoneuvojen arvon alenemista. Käytettynä pidettävän ajoneuvon määritelmää ehdotetaan tarkennettavaksi.

Vähäpäästöisyyden perusteella myönnettävä 4 500 markan suuruinen vähennys ehdotetaan myönnettäväksi myös käytetyille vähäpäästöiselle ajoneuvolle.

Yli 25 vuoden ikäisenä tuotujen ajoneuvojen uudelleen rakentamiseen liittyviä säännöksiä ehdotetaan lievennettäväksi. Käytetyistä osista valmistetun ajoneuvon verotusta koskevia säännöksiä ehdotetaan niin ikään tarkennettavaksi.

Eduskunta-aloitteet

Lakialoitteeseen 15/1998 vp sisältyvän lakiehdotuksen mukaan 25 vuoden ikäisten tai sitä vanhempien ajoneuvojen osalta palattaisiin ennen vuotta 1995 voimassa olleen lain aikana vallinneeseen käytäntöön.

Toivomusaloitteessa 19/1998 vp ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus ryhtyy pikaisesti toimenpiteisiin autoverolaissa ilmenneiden epäkohtien korjaamiseksi ja tekee esityksen autoveron laskemiseksi Suomessa yleiselle eurooppalaiselle tasolle.

Toivomusaloitteessa 34/1998 vp ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus muuttaisi autoverolakia siten, että työkelkoihin kohdistuva verotus olisi vapaa-ajan kelkoihin kohdistuvaa verotusta pienempi.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisena ja puoltaa sen hyväksymistä.

Hallituksen esityksessä on ehdotettu muutettavaksi muun muassa autoverolain 7 §:n 1 momentissa olevia säännöksiä, jotka koskevat käytetyn ajoneuvon verotusta ja veron alentamista ajoneuvon iän myötä. Pykälässä on laskusääntö, jonka mukaan käytetyn ajoneuvon vero on vastaavan uuden ajoneuvon vero alennettuna

1. 0,6 %:n määrällä käyttökuukaudelta kohden kultakin ensimmäiseltä sadalta käyttökuukaudelta, ja

2. tämän jälkeisiltä sadalta käyttökuukaudelta 0,9 %:n määrällä käyttökuukaudelta kohden veron jäännösarvosta, sekä

3. tuon jälkeisiltä kuukausilta 0,4 % veron jäännösarvosta.

Laskutapaa on tarkemmin selvitetty lakiehdotuksen yksityiskohtaisissa perusteluissa. Perustelujen mukaan ilmaisulla "veron jäännösarvosta" tarkoitetaan kunkin edellisen kuukauden lopussa ollutta veron määrää, jolloin siis laskentatapa on samankaltainen, jota sovelletaan esimerkiksi jäännösarvopoistoa laskettaessa. Hallituksen esityksen antamisen jälkeen on havaittu, että laskutapaa on tältä osin ymmärretty myös siten, että veron jäännösarvolla on voitu tarkoittaa kunkin edellisen sadan kuukauden jakson lopussa olevaa määrää, jolloin siis päädytään erilaiseen lopputulokseen kuin mitä esitys tarkoittaa.

Valiokunta ehdottaa, että lain sanamuotoa tämän vuoksi selkiytetään ymmärrettävyyden parantamiseksi siten, että säännöksessä ilmaistai-

siin veron jäännösarvon tarkoittavan edellä kohdissa 2 ja 3 kunkin edellisen kuukauden lopussa ollutta veron jäännösarvoa. Ehdotettu muutos ei vaikuta säännöksen asiasisältöön (*Valiokunnan muutosehdotuksen 1. ehdotus*) .

Ajoneuvosta, josta on aikaisemmin kannettu vero uutena, on suoritettava uudelleen vero ensi kertaa käyttöön otettavana tai rekisteröitävänä ajoneuvona, jos sitä käytetään sen jälkeen, kun 50 prosenttia tai enemmän ajoneuvon osista on vaihdettu. Ajoneuvoa, josta on peritty vero ulkomailla käyttöön otettuna tai käytettynä tuotuna ajoneuvona, verotetaan autoverolain 3 §:n 1 momentin mukaan uudelleen, jos 25 prosenttia tai enemmän sen osista vaihdetaan. Saamansa selvityksen perusteella valiokunta ehdottaa, että edellä tarkoitettu osien vaihtamisen raja korotetaan nykyisestä 25 prosentista 33 prosentiksi (*Valiokunnan muutosehdotuksen 2. ehdotus*) .

Valiokunta toteaa, että käytettyjen henkilöautojen autovero jäänee edelleen sellaiselle tasolle, että tervettä kilpailua tuonnin ja kotimaan myynnin välille ei synny. Valiokunnan mielestä olisikin seuraavan hallituksen ohjelmaa valmisteltaessa selvitettävä mahdollisuudet autoveron maltilliseen asteittaiseen alentamiseen. Lisäksi valiokunta toteaa, että laissa olevaa säännöstä koskien verotuksen perusteena käytettävää lähinnä uuden auton hintaa vastaavaa laskentatapaa, jossa yksityiset autoliikkeet laskevat veron perusteen, ei voi pitää hallinnollisesti ja kansalaisten oikeusturvan kannalta hyväksyttävänä. Sen vuoksi valiokunta ehdottaa, että hyväksytään lausuma, jossa eduskunta edellyttää, että hallitus pikaisesti selvittää, miten voidaan oikeudenmukaisesti määritellä lähinnä vastaavan uuden auton hinta tai muulla tavalla se hinta, josta ikäalennukset lasketaan (*Valiokunnan 1. lausumaehdotus*) .

Ulkomailla käyttöön otetun, muun kuin 10 §:ssä tarkoitettun auton vero on autoverolain 6 §:n 2 momentin mukaan aina vähintään vastaavan uuden auton vero. Autosta, jonka valmistusvuoden päättymisestä on autoveroilmoituksen tekemisen ajankohtana kulunut 25 vuotta tai enemmän, suoritetaan veroa 30 prosenttia auton verotusarvosta. Valiokunnan mielestä hallituk-

sen olisi harkittava näiden ns. veteraaniautojen autoverotuksen tason kohtuullistamista. Valiokunta ehdottaa hyväksyttäväksi asiaa koskevan lausuman (*Valiokunnan 2. lausumaehdotus*) .

Hallituksen esitykseen sisältyvän 7 §:n perusteluiden mukaan autoveron jäljellä oleva määrä olisi 200 kuukauden jälkeen noin 12 prosenttia. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan perustelu ei tältä osin pidä paikkaansa, vaan valiokunnan käyttöönsä saamien laskelmien mukaan 7 §:n mukainen veron alennus johtaa noin 16 prosentin jäännösarvoon 200 käyttökuukauden jälkeen.

Valiokunta toteaa, että sovellettaessa autoverolain 7 §:n 1 momentin viimeisen lauseen säännöstä koskien poikkeuksellisen vähän käytettyjä maahan käytettynä tuotuja autoja on lainkohdan soveltamisessa rajoituttava vain poikkeustapauksiin ja lähinnä tapauksiin, joissa auto on ollut koko ajan lähes käyttämättömänä.

Käsitlemiensä aloitteiden suhteen valiokunta on asettunut kielteiselle kannalle.

Päätösehdotus

Valtiovarainvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muutoin muuttamattomana paitsi 3 §:n 1 momentti ja 7 §:n 1 momentti muutettuna (Valiokunnan muutosehdotus) ,

että hyväksytään kaksi asiaa koskevaa lausumaa (Valiokunnan lausumaehdotukset) ,

että lakialoitteeseen 15/1998 vp sisältyvä lakiehdotus hylätään sekä

että toivomusaloitteet 19/1998 vp ja 34/1998 vp hylätään.

Valiokunnan muutosehdotus

3 §

Ajoneuvosta, josta on aikaisemmin kannettu vero uutena, on suoritettava uudelleen vero ensi kertaa käyttöön otettavana tai rekisteröitävänä

ajoneuvona, jos sitä käytetään sen jälkeen, kun 50 prosenttia tai enemmän ajoneuvon osista on vaihdettu. Ajoneuvoa, josta on peritty vero ulko-
mailla käyttöön otettuna tai käytettynä tuotuna ajoneuvona, verotetaan uudelleen, jos 33 prosenttia tai enemmän sen osista vaihdetaan. Jos ajoneuvon ensimmäiseen verotukseen on sovellettu 6 §:n 2 momentissa tai 8 §:n 3 momentissa tarkoitettuja vähintään 25 vuoden ikäisiä ajoneuvoja koskevia säännöksiä, ajoneuvo verotetaan uudelleen vasta, kun 50 prosenttia tai enemmän ajoneuvon osista vaihdetaan. Asianomainen ministeriö määrää, miten edellä tarkoitettu prosenttiosuus lasketaan.

7 §

Käytettynä maahan tuodusta ajoneuvosta kannetaan vastaavan uuden ajoneuvon vero alennettuna 0,6 prosentin määrällä käyttökuukaudelta kohden kultakin ensimmäiseltä sadalta käyttökuukaudelta ja tämän jälkeisiltä sadalta käyttökuukaudelta 0,9 prosentin määrällä käyttökuukaudelta kohden veron *kunkin edellisen kuukauden loppuun lasketusta* jäännösarvosta sekä edelleen tuon jälkeisiltä käyttökuukausilta 0,4 prosenttia veron *kunkin edellisen kuukauden loppuun lasketusta* jäännösarvosta. Käyttökuu-

kausiksi luetaan ajoneuvon ensimmäisestä käyttöönotosta tai rekisteröinnistä kuluneet täydet kalenterikuukaudet. Jos ajoneuvon ensimmäistä rekisteröintiajankohtaa tai ensimmäisen käyttöönoton ajankohtaa ei voida luotettavasti selvittää, käytössäoloaika luetaan valmistusvuoden päättymisestä. Jos ajoneuvoa on ilmeisesti käytetty liikenteessä poikkeuksellisen vähän, veroa alentavina huomioon otettavien käyttökuukausien lukumäärä voidaan todennäköiseen käyttömäärään perustuvalla arviolla vahvistaa alemmaksi kuin mitä ensimmäisen käyttöönottoajankohdan mukaan laskettavien käyttökuukausien määrä olisi.

Valiokunnan lausumaehdotukset

- 1 *Eduskunta edellyttää hallituksen pikaisesti selvittävän, miten voidaan oikeudenmukaisesti määritellä lähinnä vastaavan uuden auton hinta tai muulla tavalla se hinta, josta ikälennukset lasketaan.*
- 2 *Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin ns. veteraaniautojen autoveron tason alentamiseksi.*

Helsingissä 14 päivänä joulukuuta 1998

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Mauri Pekkarinen /kesk
jäsen. Ulla Anttila /vihr
Pirjo-Riitta Antvuori /kok (osittain)
Bjarne Kallis /skl
Timo Laaksonen /vas
Reijo Laitinen /sd
Håkan Malm /r
Mats Nyby /sd
Kimmo Sasi /kok
Oiva Savela /kok
Marja-Liisa Tykkyläinen /sd

Jukka Vihriälä /kesk
Jorma Vokkolainen /vas
vjäs. Kirsti Ala-Harja /kok
Arto Lapiolahti /sd (osittain)
Pekka Leppänen /vas (osittain)
Raimo Liikkanen /kesk
Lauri Metsämäki /sd
Matti Saarinen /sd (osittain)
Kari Uotila /vas
Markku Vuorensola /kesk.